

PLANTE MEDITERANEENE CULTIVATE ÎN SECȚIA „FLORA GLOBULUI“ DIN CADRUL GRĂDINII BOTANICE IAȘI

GEORGETA TEODORESCU

A b s t r a c t

The summary of the 173 systematic units of plants into the background of the Mediterranean Plants Section were presented in the work. The biological observations were performed a long years. A large number of the species (25%) require in winter period protective conditions.

Răspunzînd, în primul rînd, scopului pentru care a fost organizată și aliniîndu-se totodată bunelor tradiții a unor unități similare ca profil din țară și de peste hotare, Grădina Botanică din Iași și-a propus încă de la înființare, printre altele, organizarea unui sector „Flora globului“. Prin conținutul său tematic, se concretiza astfel ideea unei completări a fondului de plante expus în sere.

În prezent, secția mai sus amintită ocupă o suprafață de cca. 12 ha, în partea de NV a Grădinii Botanice, cu o siluare laterală față de axul central al întregului teritoriu amenajat. Relieful său are un aspect particular, incluzînd versanți deluviali în diverse stadii de degradare, cu pante accentuate supuse unor vizibile procese geomorfologice (alunecări, eroziuni areolare și, într-o proporție mai redusă, cele de ravenare). Pînza de apă freatică poate fi descoperită la adîncimi variate (între 1,5 și 15 m) și apare vizibilă la baza treptelor de alunecare.

În urma acțiunii conjugate a mai multor categorii de factori (atmosferici, apă freatică ș.a.), în perimetrul descris s-a format, în timp, un complex de soluri cu caracteristici și localizare diferită (cernoziom decarbonatic de stepă, cernoziom degradat de alunecări, soluri podzolice și lăcoviști pseudo-gleizate), [4].

Practic, datorită orografiei variate a terenului, s-au găsit condiții acceptabile, amenajărilor în terase precum și pentru organizarea unor microstațiuni destinate culturii plantelor cu sensibilitate deosebită față de condițiile climatice neprielnice. (Menționăm faptul că datele climatice înregistrate în zonă sînt apropiate ca valori de cele comunicate pentru orașul Iași, adică: climă de tip temperat continental secetos, cu o temperatură medie anuală de 9,6°C, precipitații medii anuale 518 mm, vînturi predominante din NV, [14].

Delimitarea, în cadrul secției, a unor sectoare (subsecții) cu specific pentru flora diverselor regiuni geografice ale globului, s-a dovedit conformă cu ideea organizării sistematizate, didactice și, totodată, accesibile pentru privitor a spațiului; pe plan compozițional, s-a optat pentru stilul arhitectonic mixt.

În particular, prezența unui semnificativ număr de elemente submediteraneene în flora spontană a țării noastre ne-a încurajat, în mod firesc, inițiativa creării grupului geografic al plantelor mediteraneene. Facem, cu această ocazie, precizarea că speciile cultivate în cadrul sectorului provin, în mare măsură, din semințe obținute prin schimb internațional, din fondul diferitelor grădini și parcuri dendrologice ale țării sau, prin selectare, din alte secții ale grădinii botanice ieșene.

Lucrarea de față expune conspectul plantelor lemnoase și ierboase cultivate în cadrul subsecției „Plante mediteraneene“ (173 taxoni: 55 specii și 2 varietăți lemnoase; 111 specii și 2 subspecii ierboase). În cadrul observațiilor fenologice, interesul pentru taxonii lemnoși s-a manifestat, cu precădere, asupra capacității de aclimatizare a unor specii de diverse proveniențe, comportamentului în condiții de temperaturi foarte scăzute etc. Nu sînt incluse în observații unele specii lemnoase tipic mediteraneene (*Nerium oleander*, *Chamerops humilis*, *Laurus nobilis*), a căror cultură se practică în sere.

Ca elemente particulare reținem următoarele:

Zona sclerofilă mediteraneană se caracterizează printr-un strat arborescent slab dezvoltat (19), în comparație cu stratul arbustiv. Acest aspect se evidențiază cu claritate din parcurgerea conspectului speciilor lemnoase, în care un număr de 40 taxoni (70%) (dintre care 4 liane) sînt arbuști; restul (17 taxoni), sînt arbori. Menționăm faptul că, dintre speciile arborescente, majoritatea se găsește și în flora țării noastre, cu deosebire în Banat, Oltenia și Dobrogea. (*Acer monspessulanum*, *Carpinus orientalis*, *Castanea sativa*, *Cellis australis*, *Colutea arborescens*, *Fraxinus ornus*, *Quercus cerris*, *Q. pubescens*). Se remarcă, de asemenea, numărul mare de taxoni sempervirescenți (23%), cu predominarea celor foioși (*Buxus sempervirens*, *Ilex aquifolium*, *Prunus laurocerasus*, *Pyracantha coccinea*). Subliniem faptul că pentru unele dintre aceste elemente ale pădurii cu xerofile sempervirescente s-au făcut încercări de aclimatizare (*Ulex europeus*, *Rhamnus alaternus*, *Juniperus oxycedrus*, *Pistacia lentiscus*, *P. terebinthus* ș.a.) observîndu-se manifestări diferite în comportamentul lor față de temperaturile scăzute din timpul iernii.

În condițiile climatice ale grădinii botanice din Iași s-a constatat că, din cei 57 taxoni lemnoși, un număr de 22 (*Abies cephalonica*, *Castanea sativa*, *Cylissus purpureus*, *Ficus carica*, *Ilex aquifolium*, *Lonicera etrusca*, *Rosa sempervirens* ș.a.), necesită protejare în timpul iernii (5 taxoni reclamă adăpostire în seră). Precizăm că mulți dintre taxonii luați în observație nu au depășit stadiul juvenil.

În conspectul plantelor ierboase sînt cuprinși 116 taxoni din regiunea mediteraneană, din care: 19 semifrutescente, 62 perene, 21 anuale, 14 bi- anuale. Analiza bioformelor reliefează, de la început, buna reprezentare numerică a hemicriptofitelor (56 taxoni, 49%). Ponderi aproximativ egale, dețin terofitele (25 taxoni (21%) ai genurilor *Chrysanthemum*, *Convolvulus*, *Crepis*, *Lavatera*, *Scabiosa* ș.a.) și chamefitele (22 taxoni (19%) ai genurilor *Helianthemum*, *Cistus*, *Iberis*, *Lavandula*, *Santolina*, *Teucrium*, *Vinca* ș.a.).

Geofitele, cu reprezentare mai redusă în patrimoniul subsecției (11%), cuprind cu deosebire specii ale genurilor *Allium*, *Asphodeline*, *Iris* ș.a.

Din numărul total de taxoni ierboși cultivați, cca 25% dintre aceștia necesită condiții de protejare în sezonul rece.

Concluzii

Alcătuirea acestei lucrări s-a subordonat unui dublu scop :

a) De a aduce la cunoștință celor interesați, fondul de plante cu origine mediteraneană existent în prezent, într-una din subsecțiile Grădinii Botanice din Iași (vezi lista) ;

b) De a semnală încercările reușite de cultivare a unor specii cu origine mediteraneană în condițiile particulare ale regiunii, dovedindu-se astfel utilitatea în practica horticolă.

Reținem ca principală idee că, posibilitățile reale de întreținere a exemplarelor cultivate ca și cele de îmbogățire a inventarului botanic sînt realizabile în gradul după care se îndeplinesc măsurile de protejare (în cîmp) sau adăpostire (în sere) pentru un important număr de taxoni. Astfel, cca 38% dintre taxonii lemnoși cultivați și cca 25% dintre taxonii ierboși necesită regim special de protecție (dintre care unii adăpostire în sere) ; cu deosebire, chamefitele, nu rezistă în perioadele cu geruri uscate.

SIMBOLURI

⊙	—	plantă anuală	Eur.	—	Europa
⊕	—	plantă bianuală	F	—	înflorire fără fructificare
⊚	—	plantă perenă	FF	—	fructificare
h	—	subarbust	G	—	geofită
h̄	—	arbust	II	—	hemicriptofită
h̄	—	arbore	i	—	indigen
h̄	—	liană	J	—	exemplar juvenil
h̄	—	protejat iarna	N	—	Nord, de nord
h̄	—	adăpostit în seră	orn.	—	ornamental
II-V	—	perioada de înflorire	Reg. Medit.	—	Regiunea mediteraneană
Afr.	—	Africa	S	—	Sud, de sud
As. M.	—	Asia Mică	Sf.	—	Sempervirescent foioase
Balc.	—	Balcani	Sr.	—	Sempervirescent rășinoase
calcic ; pref. calcic. — calcicolă ; preferențial calcicolă	—		T	—	terofită
Centr.	—	Centrală	termof. ; subtermof.	—	termofil ; subtermofil
Ch	—	chamefită	V	—	Vest, de vest
e	—	exotic			

Plante lemnoase mediteraneene

1. *Abies cephalonica* Loud., brad grecesc, e, h̄, Sr., J, orn, ^, Grecia.
2. *Acer monspessulanum* L., jugastru de Banat, IV-V, i, h̄, FF, orn., calcic., termof., Eur. S, Caucaz, Afr. N.
3. *Amelanchier ovalis* Medik., IV-VI, i, h̄, FF, orn., calcic., subtermof., Eur. Centr. și S, As. M, Afr. N.
4. *Artemisia obrotanum* L., lemnul Domnului, VIII-IX, e, h̄, FF, orn., Eur. S.

5. *Buxus sempervirens* L., cimișir, IV—V, e, $\bar{h}$, Sf., F., orn., pref. calcic., termof., Eur. S, As. V, Afr. N.
6. *Carpinus orientalis* Mill., cărpiniță, III—IV, i, $\bar{h}$, FF, calcic., termof., Eur. SE, Crimeea, As. M.
7. *Castanea sativa* Mill., castan, VI, i, $\bar{h}$, FF, orn., $\hat{\wedge}$ calcifugă, subtermof., Eur. S., As. M, Afr. N.
8. *Cellis australis* L., simbovină, IV—V, i, $\bar{h}$, FF, orn., Eur. S, As. M și V, Afr. N.
9. *Cercis siliquastrum* L., arborele lui Iuda, IV—V, e, $\bar{h}-\bar{h}$, FF, orn. Eur. S, As. V.
10. *Clematis flammula* L., VIII—IX, e, $\frac{\text{f}}{\text{f}}$, J, orn., Reg. Medit.
11. *Cotula arborecens* L., bășicoasă, VI—VII, i, h, FF, orn., calcic., subtermof., Eur. Centr. și S, Afr. N.
12. *Cornus mas* L., corn, II—IV, i, $\bar{h}-\bar{h}$, FF, pref. calcic., subtermof., Eur. Centr. și E, As. V.
13. *Coronilla emerus* L., coroniște, IV—VI, i, $\bar{h}$, J, orn., calcic., termof., Eur. V, S, și SE.
14. *Corylus colurna* L., alun turcesc, II—IV, i, $\bar{h}$, J, orn., calcic., termof., Eur. SE, As. V.
15. *Cotinus coggyria* Scop., scumpie, V—VII, i, $\bar{h}$, FF, orn., pref. calcic., termof., Eur. Centr. și S, As. SV.
16. *Cytissus hirsutus* L., drob de munte, V—VI, i, $\bar{h}$, J, orn., Eur. Centr. și S, As. M.
17. *C. purpureus* Scop., drob purpuriu, VI—VII, e, $\bar{h}$, J, orn., Eur. S.
18. *Elaeagnus angustifolia* L., răchitică, VI, i, $\bar{h}-\bar{h}$, FF, orn., Eur. S, As. V.
19. *Euonymus latifolius* (Scop.) Mill., salbă moale, V—VI, i, $\bar{h}$, J, calcic., subtermof., Eur. S, As. V.
20. *Ficus carica* L., smochin, III—VIII, e, $\bar{h}$, FF, orn., $\hat{\wedge}$ pref. calcic., Eur. S, As. SV, India.
21. *Fontanesia phillyreoides* Labill., V—VI, e, $\bar{h}$, FF, Sicilia, As. M.
22. *Fraxinus ornus* L., mojdrean, IV—V, i, $\bar{h}-\bar{h}$, FF, calcic., subtermof., Eur. S, As. M.
23. *Ilex aquifolium* L., laur, V—VI, i, $\bar{h}$, Sf., J, orn., $\hat{\wedge}$ Eur. Centr. și S, As. SV, Afr. N.
24. *Jasminum fruticans* L., iasomie, VI—VII, i, h, Sf., FF, orn., $\hat{\wedge}$ calcic., termof., Reg. Medit., As. M, Afr. N.
25. *Laburnum anagyroides* Medik., salcâm galben, V—VI, i, $\bar{h}$, FF, orn., Eur. S, Balc.
26. *Lonicera caprifolium* L., caprifoi, V—VI, e, $\frac{\text{f}}{\text{f}}$, J, orn., Eur. S. și Centr., As. SV.
27. *L. etrusca* Santi, VI—VII, e, $\frac{\text{f}}{\text{f}}$, J, orn., $\hat{\wedge}$, pref. calcic., Reg. Medit.
28. *Myrtus communis* L., mirt, VI—X, e, $\bar{h}$, Sf., J, orn., $\hat{\square}$, Reg. Medit.
29. *Ostrya carpinifolia* Scop., i, $\bar{h}$, FF, orn., calcic., termof., Eur. S, As. M.
30. *Paliurus spina-christi* Mill., păliur, IV—VIII, i, $\bar{h}$, FF, orn., $\hat{\wedge}$ calcic., termof., Eur. S, As. V.
31. *Periploca graeca* L., V—VI, i, $\frac{\text{f}}{\text{f}}$, FF, orn., calcic., Eur. S, E și SV.

32. *Philadelphus coronarius* L., lămiță, V—VI, i, h̄, FF, orn., Eur. S, Caucaz.
33. *Pinus nigra* Arnold., pin negru, V—VI, i, h, Sr., FF, orn., Eur. S și E, As. V.
31. *Pinus peuce* Griseb., pin grecesc, e, h̄, Sr., J, orn. ⤴, Balc.
35. *Pistacia terebinthus* L., c, h̄, Sf., J, orn., ⤴, Reg. Medit.
36. *Prunus laurocerasus* (L.) Mill., laurocireș, c, h̄, Sf., FF, orn. ⤴, termof., Eur. SE, As. M.
37. *P. l. var. schipkaensis* Spaeth., IV—V, e, h̄, Sf., FF, orn. ⤴, Eur. SE.
38. *P. mahaleb* L., vișin turcesc, V, i, h̄, FF, pref. calcic., subtermof., Eur. S. As. M și V.
39. *Punica granatum* L., rodiu, VII—VIII, e, h̄, J, orn. ⤴, termof., Eur. SE, Balc.
40. *Pyracantha coccinea* Roem., V—VI, e, h̄, Sf., J, orn. ⤴, Eur. S, As. M.
41. *Quercus cerris* L., cer, V, i, h̄, J, orn., Eur. S și SE, As. M, Siria.
42. *Q. frainetto* Ten., gîrniță, V, i, h̄, J, orn., Eur. S, Balc.
43. *Q. pubescens* Willd., stejar pufos, V, i, h̄, J, orn., Eur. S, As. M.
44. *Rhamnus alaternus* L., III—IV, e, h̄, Sf., J, orn. ⤴, Reg. Medit.
45. *Rosa centifolia* L., trandafir de dulceată, VI—VII, e, h̄, F, orn., Caucaz E.
46. *R. damascena* Mill., trandafir de Damasc, VI—IX, e, h̄, F, orn., As. M.
47. *R. sempervirens* L., VI—VII, e, h̄, Sf., J, ⤴, Eur., As. M.
48. *Rosmarinus officinalis* L., rosmarin, V—VI, e, h̄, J, orn., ⤴, Reg. Medit.
49. *Sibirea altaiensis* (Laxm.) C.K. Schneid. *var. croatica* (Deg.) C.K. Schneid. V—VI, e, h̄, FF, orn. ⤴, Eur. SE, Siberia, China V.
50. *Spartium junceum* L., bucsău, VI—IX, e, h̄, FF, orn. ⤴, Reg. Medit.
51. *Staphylea pinnata* L., clocotiș, V—VI, i, h, FF, orn., pref. calcic., Eur. Centr. și S.
52. *Tamarix tetrandra* Pall., cătina roșie, II, e, h̄, FF, orn., Eur. S, As. SV.
53. *Taxus baccata* L., tisă, IV—V, i, h̄—h̄, Sr, FF, orn., Eur., As. V, Afr. N
54. *Ulex europeus* L., e, h, J, ⤴, silicicolă, Eur. Centr. și V.
55. *Viburnum lantano* L., dîrmoz, V—VI, i, h̄, FF, orn., Eur., As. V.
56. *Vitex agnus castus* L., mielărea, VII—IX, e, h̄, F, orn., Eur. S, As. V.
57. *Zizyphus jujuba* Mill., finap, IV—V, e, h̄, J, ⤴, calcic., termof., Eur. SE, As. M.

Plante ierboase mediteraneene

1. *Acanthus balcanicus* Heywood et J.B.K. Richardson, talpa ursului, V—VII, 2, H, orn., calcic., termof., Eur. S.
2. *Achillea ageratifolia* (Sibth. et Sm.) Boiss., VI—VII, 2, II, orn. ⤴, calcic., Grecia.
3. *Allium flavum* L., hajmă păsărească, VII—VIII, 2, G, pref. calcic., subtermof., Eur. Centr. și S.
4. *A. narcissiflorum* Vill., V—VI, 2, G, Franța S, Italia NV.
5. *Althaea rosea* (L.) Cav., nalbă de grădină, VI—X, ⊖-2, II, orn., origine necunoscută.
6. *Anchusa azurea* Mill., miruță mare, V—VII, ⊖-2, II, orn, subtermof., Eur. S, As. SV, Afr. N.

87. *Micromeria graeca* (L.) Bentham ex Reichenb., V—VII, 4, Ch, orn.,
∧ Reg. Medit., As. M.
88. *Narcissus poeticus* L., narcise, IV—V, 4, G, orn., Eur. S.
89. *Nigella domascena* L., chica voinicului, V—VII, ⊙, T, orn., Reg. Medit.
90. *Papaver argemone* L., mac iepuresc, V—VI, ⊙, T, subtermof., Eur. S.
91. *Parietaria officinalis* L., paracherniță, VI—IX, 4, H, subtermof., Eur.
S, As. M.
92. *Petrorhagia saxifraga* (L.) Link., VI—VII, 4, Ch, orn., subtermof., Eur.
S, As. M.
93. *Phlomis pungens* Willd, bundița vîntului, VI—VIII, 4, H, orn., subter-
mof., Eur. E și SE, As. SV.
94. *Psoralea bituminosa* L., V—VI, 4, H ∧ subtermof., Eur. S, As. V,
Afr. N.
95. *Reseda lutea* L., rechie, VI—IX, ⊙, T, orn., Eur. SV.
96. *Rubia tinctorum* L., roibă, VI—VII, 4, H, subtermof., Reg. Medit.
97. *Ruscus aculeatus* L., ghimpe, II—IV, 4, G, orn. ∧ termof., Eur.
Centr. și S.
98. *R. hypoglossum* L., cornișor, IV—V, 4, G ∧ termof., Eur. S, As. M.
99. *Ruta corsica* DC., VII—VIII, 4, Ch. orn. ∧ Corsica, Sardinia.
100. *R. graveolens* L., virnanț., VI—VIII, 4, Ch. orn., Reg. Medit.
101. *Salvia aethiopis* L., șerlai, VI—VIII, ⊙, T, orn., subtermof., Eur. SE.
102. *S. amplexicaulis* Lam., VII—VIII, 4, H, Eur. SE.
103. *S. officinalis* L., jaleș de grădină, VI—VII, 4, H, orn. ∧ termof.,
Reg. Medit.
104. *S. sclarea* L., iarba Sfîntului Ioan, VI—VII, ⊙-4, H, orn., termof.,
Eur. S.
105. *Santolina chamaecyparissus* L., lemnul Maicii Domnului, VII—VIII,
4, Ch, orn. ∧ Reg. Medit.
106. *S. virens* Mill., VI—VIII, 4, Ch, orn. ∧ Reg. Medit.
107. *Scabiosa atropurpurea* L., mușcata dracului, VIII—IX, ⊙, T, orn., Reg.
Medit.
108. *S. graminifolia* L., VI—VIII, 4, H, orn., subtermof., Eur. S.
109. *Scolymus hispanicus* L., anghinare, VI—IX, ⊙, H, Reg. Medit.
110. *Scorzonera hispanica* L., salsifi, V—VII, 4, H, pref. calcic., subtermof.,
Eur. Centr. și SE.
111. *Sesleria argentea* (Savi) Savi, V—VIII, 4, H, orn., Eur. S, As. M.
112. *Stachys byzantina* C. Koch., urechea iepurelui, VI—IX, 4, H, orn.,
subtermof., Reg. Medit.
113. *Teucrium massiliense* L., V—VIII, 4, Ch. orn. ∧ Reg. Medit.
114. *Thymus vulgaris* L., cimbru, V—X, 4, Ch, Reg. Medit. V.
115. *Vinca major* L., VIII, 4, Ch., orn. ∧ Reg. Medit. V și Centr.
116. *V. minor* L., saschiu, III—VI, 4, Ch. orn., Eur. Centr. și SV.

B I B L I O G R A F I E

1. BELDIE, AL. — *Plantele lemnoase din R.P.R.*, Ed. Agro-Silvică, București, 1953.
2. BELDIE, AL. — *Flora României. Determinator ilustrat al plantelor vasculare*, Ed. Acad.
T. I, II, București, 1977—1979.
3. BORZA, AL. — *Dicționar etnobotanic*, Ed. Acad., București, 1968.
4. BUTNARU, V. — *Studiul solurilor Grădinii botanice a Universității „Al. I. Cuza” (manu-
cris)*, Iași, 1967.

7. *Anemone coronaria* L., anemone, V, 2, H, orn. ⤴ termof., Reg. Medit.
8. *A. narcissiflora* L., oiște, V–VII, 2, G, orn., Eur. E și S, As., America N.
9. *A. palmata* L., V–VI, 2, G, Reg. Medit. V.
10. *Anthericum liliago* L., V–VI, 2, H, orn., subtermof., Eur. Centr. și S.
11. *A. ramosum* L., liliușă, VI–VII, 2, H, pref. calcic., Eur. Centr.
12. *Armeria pungens* (Link.) Hoffmanns et Link., V–VI, 2, H, Eur. S.
13. *Arundo donax* L., trestie italiană, 2, G, orn. ⤴ termof., Reg. Medit.
14. *Asperula taurina* L., steluțe, V–VI, 2, H, calcic., subtermof., Eur. S, As. SV.
15. *Asphodeline liburnica* (Scop.) Rehb., VI, 2, H ⤴ termof., Eur. S.
16. *A. lutea* (L.) Rehb., ai de pădure, V, 2, H, orn., calcic., Reg. Medit.
17. *Asphodelus albus* Mill., V–VI, 2, H ⤴ pref. calcic., Eur. S.
18. *Athamanta cretensis* L., VI–VIII, 2-⊙, H, orn. ⤴ calcic., termof. Eur. Centr., Balc.
19. *Aubrielia columnae* Guss., IV–V, 2, H, orn., pref. calcic., Italia S, Balc.
20. *A. erubescens* Griseb., 2, H, orn., Grecia N.
21. *A. gracilis* Sprun. et Boiss., 2, H, orn., Balc. S.
22. *Betonica hirsuta* L., VI–VIII, 2, H, orn., Eur. S și SE.
23. *Calendula officinalis* L., filimică, VI–IX, ⊙, T, orn., Eur. S.
24. *Carlina acanthifolia* All., VII–IX, 2, H ⤴ termof., Eur. S.
25. *Catananche caerulea* L., VII–VIII, 2, H, orn., termof., Franța S, Italia S.
26. *Centaurea cyanus* L., albăstriță, VII–IX, ⊙, T, orn., Reg. Medit.
27. *Centranthus calcitrapæ* (L.) Dufresne, VII–VIII, ⊙, T, Reg. Medit.
28. *C. ruber* (L.) DC., 2, H, orn., calcic., Eur. S și V.
29. *Cerastium grandiflorum* W. et K., VII–VIII, 2, Ch, orn., Balc. V.
30. *Cheiranthus cheiri* L., micsunele ruginite, V–VII, ⊙-2, Ch, orn. ⤴ termof., Eur. S, Afr. N, As. SV.
31. *Chrysanthemum coronarium* L., VI–IX, ⊙, T, orn., Reg. Medit.
32. *Cistus creticus* L., 2, Ch, orn. ⤴ Grecia.
33. *C. laurifolius* L., VI–VIII, 2, Ch, orn. ⤴ Eur. S.
34. *Convolvulus cantabrica* L., VI–VII, 2, H, calcic., subtermof., Eur. S, As. SV.
35. *C. tricolor* L., frumoasa zilei, IV–VI, ⊙, T, orn., Reg. Medit.
36. *Crepis rubra* L., VI–VII, ⊙, T, orn., Eur. S.
37. *Cynara scolymus* L., anghinare bună, VII–IX, ⊙, H, orn. ⤴ termof., Eur. S, Afr. N.
38. *Cynoglossum creticum* Mill., V–VI, ⊙, T(H), subtermof., Reg. Medit.
39. *C. hungaricum* Simk., V–VII, ⊙, T(H), Eur. SE.
40. *Dianthus barbatus* L., garofițe de grădină, VI–VIII, 2-⊙, H, orn., Reg. Medit., Balc.
41. *D. gallicus* Pers., VI–IX, 2, H, orn., Eur. S.
42. *D. graniticus* Jordan, VI–VIII, 2, H, orn., Franța S și Centr.
43. *D. ferrugineus* Miller ssp. *liburnicus* (Bartl) Tutin, VI–VII, 2, H, orn. ⤴ Eur. S.
44. *Digitalis ferruginea* L., VII–VIII, 2, H, orn., subtermof., Italia, Balc., As. M.
45. *D. grandiflora* Mill., VI–VIII, 2, H, orn., Eur. Centr. și S.
46. *D. lutea* L., VI–VIII, 2, H, Eur. Centr. și SV.
47. *Dorycnium hirsutum* (L.) Ser., suliciță, V–VII, 2, H, orn. ⤴ calcic., subtermof., Reg. Medit.

48. *D. rectum* (L.) Ser., V–VIII, 2, H, ⤴ Reg. Medit.
49. *Echinaria capitata* (L.) Desf., V–VII, ☉, T, Eur. S.
50. *Echinops ritro* L., tătărnică, VII–VIII, 2, H, subtermof., Reg. Medit.
51. *Echium creticum* L., VII–VIII, ☉, T, termof., Reg. Medit.
52. *Epimedium alpinum* L., IV–V, 2, G, orn., subtermof., Italia N. și Centr., Albania, Balc.
53. *Eryngium creticum* Lam., ☉, H, Balc.
54. *Erysimum helveticum* (Jacq) DC., V–VI, 2, H, orn., calcic., termof., Pirinei, Alpi, Balc.
55. *Euphorbia myrsinites* L., laptele ciinelui, VI–VII, 2, H, calcic., termof., Eur. S.
56. *Geum coccineum* Sibth. et Sm., V–VII, 2, H, orn., calcic., Grecia, As. M.
57. *Glaucium flavum* Cr., mac galben, VI–VIII, ☉ rar 2, T(H), orn., Reg. Medit.
58. *Globularia punctata* Lapeyr., VI–VII, 2, H, orn., calcic., subtermof., Eur. Centr. și S.
59. *Glycyrrhiza glabra* L., lemn dulce, VI–VII, 2, H, orn., Reg. Medit.
60. *Helianthemum apenninum* (L.) Mill., V–VII, 2, Ch, orn., calcic., Eur. S.
61. *H. nummularium* (L.) Mill. subsp. *grandiflorum* (Scop) Schinz et Thell., 2, Ch, orn., calcic., Reg. Medit.
62. *Helleborus lividus* Ait., III–IV, 2, H, orn. ⤴ termof., Corsica.
63. *H. odoratus* W. et K., cutcurig, II–IV, 2, H, orn. ⤴ subtermof., Eur. E și SE.
64. *Hyssopus officinalis* L., isop, VII–IX, 2, Ch, orn., Reg. Medit.
65. *Iberis amara* L., lilicele, V–VIII, ☉, T, orn., Eur. S.
66. *I. pinnata* L., ☉, T, orn., Eur. S.
67. *I. saxatilis* L., IV–V, 2, Ch, calcic., termof., Eur. S și SE.
68. *I. sempervirens* L., IV–VI, 2, Ch, calcic., Reg. Medit.
69. *I. umbellata* L., limba mării, V–VI, ☉, T, orn., Reg. Medit.
70. *Iris cretensis* Janka, 2, G, Grecia.
71. *I. florentina* L., stînjenei, V–VI, 2, G, orn., Reg. Medit.
72. *I. germanica* L., stînjenei, V–VI, 2, G, orn., Reg. Medit.
73. *I. pallida* Lam., V–VI, 2, G, calcic., termof., Reg. Medit.
74. *Isatis tinctoria* L., drobușor, V–VII, ☉-2, T, orn., calcic., subtermof., Eur. Centr. și S.
75. *Kochia scoparia* (L.) Schrad., mături, VII–IX, ☉, T, orn., Eur. S și As. E.
76. *Lagurus ovalis* L., V–VIII, ☉, T, orn., Reg. Medit.
77. *Lallemantia iberica* (Bieb.) Fischer et Mey, IV–VI, 2, H, orn., Reg. Medit., As. M.
78. *Lavandula angustifolia* Mill., levănțică, VI–VIII, 2, Ch, orn. ⤴ Reg. Medit.
79. *L. multifida* L., 2, Ch, orn. ⤴ Reg. Medit.
80. *L. stoechas* L., 2, Ch, ⤴, Reg. Medit.
81. *Lavatera cretica* L., ☉, T, Reg. Medit. și Eur. V.
82. *L. trimestris* L., VII–IX, ☉, T, orn., Reg. Medit.
83. *Lychnis coronaria* (L.) Desr., curcubeu, VI–IX, ☉-2, H, subtermof., Reg. Medit.
84. *Matthiola incana* (L.) R. Br., micsandre, V–VIII, ☉, T, orn., Reg. Medit.
85. *Melica altissima* L., V–VI, 2, H, orn., Eur. E, As.
86. *Melissa officinalis* L., roiniță, VI–VII, 2, H, subtermof., pref. calcic., Reg. Medit., Balc.

87. *Micromeria graeca* (L.) Bentham ex Reichenb., V-VII, 4, Ch, orn.,
 ⤴ Reg. Medit., As. M.
88. *Narcissus poeticus* L., narcise, IV-V, 4, G, orn., Eur. S.
89. *Nigella damascena* L., chica voinicului, V-VII, ⊙, T, orn., Reg. Medit.
90. *Papaver argemone* L., mac iepuresc, V-VI, ⊙, T, subtermof., Eur. S.
91. *Parietaria officinalis* L., paracherniță, VI-IX, 4, H, subtermof., Eur.
 S, As. M.
92. *Petrorhagia saxifraga* (L.) Link., VI-VII, 4, Ch, orn., subtermof., Eur.
 S, As. M.
93. *Phlomis pungens* Willd, bundița vintului, VI-VIII, 4, H, orn., subter-
 mof., Eur. E și SE, As. SV.
94. *Psoralea bituminosa* L., V-VI, 4, H ⤴ subtermof., Eur. S, As. V,
 Afr. N.
95. *Reseda lutea* L., rechie, VI-IX, ⊙, T, orn., Eur. SV.
96. *Rubia tinctorum* L., roibă, VI-VII, 4, H, subtermof., Reg. Medit.
97. *Ruscus aculeatus* L., ghimpe, II-IV, 4, G, orn. ⤴ termof., Eur.
 Centr. și S.
98. *R. hypoglossum* L., cornișor, IV-V, 4, G ⤴ termof., Eur. S, As. M.
99. *Ruta corsica* DC., VII-VIII, 4, Ch, orn. ⤴ Corsica, Sardinia.
100. *R. graveolens* L., virnaț., VI-VIII, 4, Ch, orn., Reg. Medit.
101. *Salvia aethiopsis* L., șerlai, VI-VIII, ⊙, T, orn., subtermof., Eur. SE.
102. *S. amplexicaulis* Lam., VII-VIII, 4, H, Eur. SE.
103. *S. officinalis* L., jaleș de grădină, VI-VII, 4, H, orn. ⤴ termof.,
 Reg. Medit.
104. *S. sclarea* L., iarba Sfintului Ioan, VI-VII, ⊙-4, H, orn., termof.,
 Eur. S.
105. *Santolina chamaecyparissus* L., lemnul Maicii Domnului, VII-VIII,
 4, Ch, orn. ⤴ Reg. Medit.
106. *S. virens* Mill., VI-VIII, 4, Ch, orn. ⤴ Reg. Medit.
107. *Scabiosa atropurpurea* L., mușcata dracului, VIII-IX, ⊙, T, orn., Reg.
 Medit.
108. *S. graminifolia* L., VI-VIII, 4, H, orn., subtermof., Eur. S.
109. *Scorzonera hispanica* L., anghinare, VI-IX, ⊙, H, Reg. Medit.
110. *Scorzonera hispanica* L., salsifi, V-VII, 4, H, pref. calcic., subtermof.,
 Eur. Centr. și SE.
111. *Sesleria argentea* (Savi) Savi, V-VIII, 4, H, orn., Eur. S, As. M.
112. *Stachys byzantina* C. Koch., urechea iepurelui, VI-IX, 4, H, orn.,
 subtermof., Reg. Medit.
113. *Teucrium massiliense* L., V-VIII, 4, Ch, orn. ⤴ Reg. Medit.
114. *Thymus vulgaris* L., cimbru, V-X, 4, Ch, Reg. Medit. V.
115. *Vinca major* L., VIII, 4, Ch., orn. ⤴ Reg. Medit. V și Centr.
116. *V. minor* L., saschiu, III-VI, 4, Ch, orn., Eur. Centr. și SV.

BIBLIOGRAFIE

1. BELDIE, AL. — *Plantele lemnoase din R.P.R.*, Ed. Agro-Silvică, București, 1953.
2. BELDIE, AL. — *Flora României. Determinator ilustrat al plantelor vasculare*, Ed. Acad.
 T. I, II, București, 1977-1979.
3. BORZA, AL. — *Dicționar etnobotanic*, Ed. Acad., București, 1968.
4. BUTNARU, V. — *Studiul solurilor Grădinii botanice a Universității „Al. I. Cuza“* (manu-
 scris), Iași, 1967.

5. COSTE, II. — *Flore descriptive et illustrée de la France, de la Corse et des contrées limitrophes*, T. I—III, Paris, 1937.
6. DUMITRIU—TĂȚĂRANU. I. — *Arbori și arbuști forestieri și ornamentali cultivați în R.P.R.*, Ed. Agro-Silvică, București, 1960.
7. ENCKE, F. — *Pareys Blumengärtneri*, Bd. I, II, Berlin, 1958—1961.
8. HAYEK, A. — *Prodromus Florae peninsulae Balcanicae*, T. I—III, Dahlem, Berlin, 1927—1933.
9. IFOCOV, M., MITITELU, D. — *Speciile de plante exotice cultivate ca decorative în orașul Iași*, Luer. Șt. Inst. Agr., Iași, 1959.
10. IFOCOV, M., ȚOPA, E., LUPU, I. — *Plante lemnoase introduse în Grădina botanică din Iași*. Culegere de studii și articole de biologie, Univ. Iași, Grădina botanică, 1, Iași, 1979.
11. MIHĂILESCU—FIREA, SILVIA. — *Grupul plantelor mediteraneene*, Acta Botanica Horti Bucurestiensis, București, 1960.
12. POP, E. — *Grădina botanică din Cluj*, Ed. Meridiane, București, 1966.
13. RĂȚIU, O., MICLE, F. — *Grădina botanică din Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, 1978.
14. TĂBĂCARU, C., TONIUC, ANGELA, FLENCHEA, GEORGETA. — *Contribuții la studiul succesiunii fenofazelor la unele plante lemnoase și ierboase din Grădina botanică în condițiile climatice ale anului 1970*, An. Șt. Univ. Iași, sect. a II-a T. XVIII, fs. 1, 1972.
15. TOMA, C. — *Din activitatea Grădinii botanice a Universității ieșene*. Cercetări Agronomice în Moldova, Iași, 1974.
16. TUTIN, T.G. et ALL. — *Flora Europaea*, T. I—V, Cambridge, 1964—1980.
17. ȚOPA, E. — *Călăuza Grădinii botanice din Cluj*, Edit. Univ. Cluj, 1956.
18. ZANDER, R. — *Handwörterbuch der Pflanzennamen*, Stuttgart, 1964.
19. WALTER, H. — *Vegetația pământului în perspectivă ecologică*, Ed. șt., București, 1974.
20. * * * — *Flora R.P.R. (R.S.R.)*, Edit. Acad., T. I—XIII, București, 1952—1976.

PLANTES MEDITERRANÉENNES CULTIVÉES DANS LA SECTION „LA FLORE
DU MONDE“ AU JARDIN BOTANIQUE DU IASSY

R é s u m é

L'auteur présente la liste des taxons d'origine méditerranéenne cultivés dans une section du Jardin botanique (173 taxons : 57 ligneux et 116 herbeux). Sur les plantes cultivées dans les conditions particulières de la région, on a effectué des observations biologiques.

On mentionne 38% parmi les taxons ligneux et 25% parmi, les taxons herbeux qui exigent dans la plein air, un régime spécial de protection (l'abri dans les serres pour l'unces) avec différence les chaméphytes, non résistent pas aux périodes avec froid sec.